

Raport na temat eksportu małych polskich firm

Wsparcie wzrostu i odporności

Wrzesień 2024

ebay

Wprowadzenie

Połączenie technologii cyfrowej z platformami marketplace, zwiększa możliwości gospodarcze małych niezależnych firm i przedsiębiorców na rynkach na całym świecie. Jest to szczególnie widoczne w Polsce, która ma szóstą co do wielkości populację w Europie, coraz bardziej sprawną w świecie cyfrowym, rosnącą bazę technologiczną wykwalifikowanych firm i pracowników, prężne małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), które chętnie korzystają z możliwości online, oraz posiadają produkty doceniane przez konsumentów na całym świecie.

eBay, będąc globalnym liderem handlu, wyrównuje szanse i umożliwia małym firmom w całej Polsce wspólne dotarcie do konsumentów na ponad dwustu międzynarodowych rynkach eksportowych¹. W coraz większym stopniu dowodzi swojej wartości dla przedsiębiorczych MŚP w Polsce, pomagając im więcej eksportować, w tym na cenne rynki konsumenckie, które zazwyczaj nie są głównym obszarem działania dla tradycyjnych polskich firm eksportowych.

Analiza handlu transgranicznego w niniejszym raporcie opiera się na danych obejmujących transakcje na platformie eBay w 2022 r., chyba, że wskazano inaczej. Analizując działalność małych firm w serwisie eBay, dane ograniczono do transakcji firm zarejestrowanych w Polsce, których roczna sprzedaż na platformie eBay wynosi 9 510 EUR (równowartość 10 000 USD) lub więcej². W niniejszym raporcie sprzedawcy ci nazywani są “małymi firmami eBay”.

Rosnąca gospodarka cyfrowa Polski

Polska przechodzi intensywną cyfryzację od ponad dekady, odnotowując wzrost liczby gospodarstw domowych z dostępem do Internetu z 60 proc. do 93,3 proc. w latach 2012-2022, a także wzrost udziału internautów dokonujących zakupów online z 45 proc. do 90 proc. w tym samym okresie³. Nawet przy tak imponującym wzroście, kraj pozostaje poniżej średniej UE pod względem wielu wskaźników cyfryzacji, takich jak wykorzystanie technologii cyfrowych przez przedsiębiorstwa, udział gospodarstw domowych podłączonych do szybkiego Internetu oraz poziom rozwoju sieci 5G, co wskazuje na dalsze możliwości rozwoju cyfrowego⁴. Szczególnie duża i wykształcona pula talentów technologicznych, szacowana na czwartą co do wielkości w Europie, to kolejny ważny atut na przyszłość⁵. Co więcej, Polska może pochwalić się najbardziej zrównoważoną płciowo kadrą specjalistów w sektorze technologicznym w Europie⁶.

Wraz z rozwojem cyfryzacji w Polsce rozwinął się również handel ecommerce. Ponad 150 000 polskich firm sprzedaje online, przy czym handel ecommerce między firmami a konsumentami (B2C) wzrósł 5-krotnie w latach 2012-2022, udział sprzedaży detalicznej w sprzedaży online wzrósł 3-krotnie, a ilość zarejestrowanych sklepów internetowych wzrosła 2,5-krotnie⁷. Pod względem produktywności polski sektor handlu detalicznego jest na równi z Europą Zachodnią i może rozwinąć się jeszcze bardziej dzięki szerszemu wdrożeniu rozwiązań cyfrowych w obrębie kompleksowych procesów⁸. Patrząc w przyszłość, oczekuje się, że polski rynek ecommerce będzie rozwijał się nadal, a jego motorem napędowym będą kategorie detaliczne, z modą, elektroniką oraz zdrowiem i urodą na czele⁹.

Platformy marketplace stanowią szczególnie rozpowszechnioną i godną uwagi część handlu ecommerce w Polsce. Oczekuje się, że do 2027 r.¹⁰ sprzedaż dokonywana za pośrednictwem platform marketplace będzie stanowić do 60 proc. handlu ecommerce i generować większość wzrostu¹¹. Biorąc pod uwagę udowodnioną wartość platform marketplace w umożliwianiu mniejszym firmom odnoszenia sukcesu online¹² oraz fakt, że ponad 99% firm w Polsce to MŚP, z których większość to mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające mniej niż 10 pracowników, ten poziom komfortu zapewniany przez platformy marketplace wskazuje na stały postęp w rozwoju online polskich MŚP.

Ecommerce napędza eksport małych firm

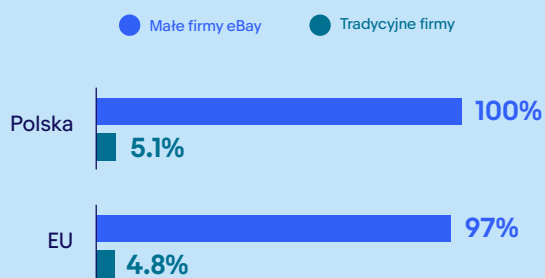

Ecommerce rozwija się nie tylko na terenie Polski, ale także transgranicznie, w czym istotną rolę odgrywają małe firmy. Nic dziwnego, że platformy marketplace, w tym eBay o globalnym zasięgu, odgrywają kluczową rolę w tym zjawisku. W serwisie eBay przedsiębiorcze polskie małe firmy działają jako "Międzynarodowe Mikroprzedsiębiorstwa", które dostarczają zróżnicowaną gamę produktów nabywcom na całym świecie. W dalszej części tej sekcji przedstawione zostaną wnioski z najnowszych dostępnych danych dotyczących handlu na platformie eBay, ilustrujące poziom działalności eksportowej małych firm eBay w Polsce.

Udział eksportujących małych firm eBay

W Polsce, w 2022 r. każda mała firma eBay była eksporterem¹⁴. Ten wskaźnik eksportu przekroczył wskaźnik małych firm eBay zlokalizowanych w całej Unii Europejskiej (UE). Warto również podkreślić ten ekstremalny sukces eksportowy w zestawieniu z firmami w tradycyjnym handlu, gdzie 5,1% tradycyjnych polskich firm i 4,8% tradycyjnych firm w UE jest eksporterami¹⁵.

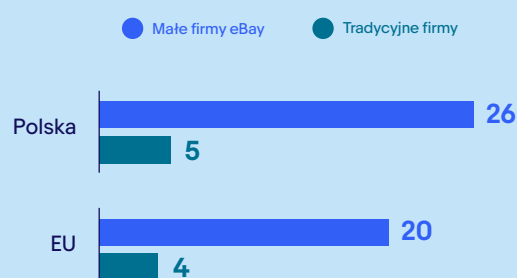
Udział przedsiębiorstw eksportujących

Średnia liczba międzynarodowych rynków docelowych

Średnia liczba rynków międzynarodowych, na które dociera pojedyncza firma w skali roku, stanowi kluczowy miernik działalności eksportowej i jej zasięgu. Eksport na nowy rynek międzynarodowy tradycyjnie nakłada nowe "koszty wejścia", co prowadzi do tego, że mniejsze firmy z mniejszymi budżetami eksportują na mniej rynków, niż większe firmy z większymi zasobami finansowymi¹⁶. eBay w dużej mierze przełamuje tę długo utrzymywaną zależność między wielkością firmy, a jej zasięgiem i radykalnie otwiera rynki eksportowe dla małych graczy. Małe firmy eBay w Polsce w 2022 r.¹⁷ eksportowały na 26 różnych rynków, drastycznie przekraczając średnią 5 rynków eksportowych dla tradycyjnych polskich eksporterów i 4 rynków eksportowych dla tradycyjnych eksporterów z UE.¹⁸ Polskie wyniki eksportowe w serwisie eBay ponownie przekroczyły ogólną średnią UE dla małych firm eBay, która wyniosła 20 rynków eksportowych.

Średnia liczba międzynarodowych rynków docelowych

Udział małych firm eBay, docierających na dziesięć lub więcej rynków międzynarodowych

Jako kolejną miarę skali działalności eksportowej małych firm eBay, obliczyliśmy udział eksportujących na dziesięć lub więcej rynków międzynarodowych. Podobnie jak w przypadku poprzednich danych, nasze ustalenia pokazują, że małe firmy w serwisie eBay przeciwstawiają się tradycyjnemu modelowi eksportu – aż 76 procent małych firm w serwisie eBay w Polsce osiągnęło próg 10 rynków eksportowych¹⁹. Ponownie, wynik polskich małych firm w serwisie eBay przewyższył wynik małych firm w całej UE (61 proc.).

Polscy mali sprzedawcy jako „Globalni Sprzedawcy” dzięki eBay

Chociaż nie jest to tradycyjny pomiar skali i zakresu działalności eksportowej, obliczyliśmy kontynentalny zasięg małych firm w serwisie eBay²⁰. Klasyfikujemy firmę prowadzącą sprzedaż na czterech lub więcej kontynentach w ciągu roku, jako „Globalnego Sprzedawcę”. Aż 46 procent małych firm eBay w Polsce osiągnęło próg „Globalnego sprzedawcy” w 2022 roku²¹. Dla porównania, tylko 34 procent małych firm eBay z całej UE osiągnęło próg „Globalnego sprzedawcy”.

Spółeczność małych firm eBay jest wirtualnym gigantem eksportowym

Jeśli przyjrzeć się zbiorowemu eksportowi małych firm eBay w Polsce, łączna liczba rynków międzynarodowych, na które dotarły, wynosi oszałamiające 207²². Liczba ta jest porównywalna z zasięgiem eksportu największych światowych marek konsumenckich²³. Łącznie społeczność małych firm eBay w Polsce wykazuje zasięg prawdziwie globalnego giganta eksportowego.

Najważniejsze kategorie produktów eksportowanych przez małe firmy eBay w Polsce

1. Części samochodowe
2. Dom & Ogród
3. Biznes, biuro i przemysł
4. Wyposażenie domu
5. Odzież, obuwie i akcesoria

Jakub Tomczyk

Rally Shop
Toruń, Polska

“Nie ma lepszego uczucia na świecie niż budzenie się każdego dnia z myślą, że robi się to, co się kocha. eBay pozwala mi dzielić się moją pasją z klientami na całym świecie i jest świetnym partnerem w budowaniu sukcesu mojej małej firmy.”

Odwiedź sklep Jakuba

Jakub przez całe życie pasjonował się jazdą samochodami wyścigowymi i brał udział w mistrzostwach Polski oraz zawodach międzynarodowych. Kiedy jego kariera kierowcy dobiegła końca, otworzył sklep z akcesoriami do sportów motorowych. Jakub dołączył do eBay w 2010 roku i w ciągu kilku miesięcy zaczął sprzedawać klientom na całym świecie. Dziś jest właścicielem jednego z największych i najnowocześniejszych salonów wyścigowych na świecie i zatrudnia prawie 20 osób. Choć nie planuje już więcej startować w wyścigach, Jakub z przyjemnością pomaga spełniać podobne marzenia swoim klientom.

Dostęp do większej liczby kluczowych rynków sprzyja wzrostowi i zwiększa odporność biznesu

Ułatwienie sprzedaży na nietradycyjnych dla Polski rynkach eksportowych wspiera zarówno wzrost gospodarczy, jak i odporność na wypadek spowolnienia gospodarczego w regionie. Platformy marketplace, które już odgrywają ważną rolę w polskim handlu online, są cennym narzędziem do osiągnięcia tych ważnych celów. Nawet bardzo małe firmy często potrafią działać na wielu platformach ecommerce, zamiast ograniczać się do jednej czy dwóch²⁴.

Działanie na wielu platformach, zwłaszcza gdy zapewniają one lepszy dostęp do nowych rynków, przynosi wyraźne korzyści w zakresie dywersyfikacji. Obejmują one zmniejszenie ryzyka, na jakie narażona jest indywidualna firma w przypadku spowolnienia gospodarczego na krytycznym rynku eksportowym lub w regionie²⁵, a także zmniejszenie zależności firmy od jednego dostawcy usług²⁶. Większa różnorodność eksportu wśród przedsiębiorstw sektora prywatnego przynosi również korzyści gospodarce krajowej. Rozszerzenie eksportu na więcej rynków zmniejsza podatność na zewnętrzne spowolnienia gospodarcze lub niekorzystne zmiany warunków handlowych²⁷, a zwiększona dywersyfikacja eksportu jest pozytywnie skorelowana ze wzrostem gospodarczym i zmniejszeniem wahań eksportu²⁸.

Dane eksportowe eBay pokazują, w jaki sposób polskie małe firmy wykorzystują platformę do zwiększania sprzedaży poza główne rynki tradycyjnych eksporterów w kraju. Porównanie 10 największych rynków eksportowych dla tradycyjnych polskich firm z 10 największymi rynkami eksportowymi dla małych firm²⁹ z Polski na eBay³⁰ pokazuje, że połowa głównych rynków eksportowych eBay stanowi uzupełnienie ogólnej listy 10 największych rynków. Zdolność globalnej platformy eBay, zapewniającej równe szanse wszystkim sprzedawcom, do zwiększania eksportu poza tradycyjną dla Polski bazę w Europie, jest widoczna w silnym wzroście eksportu do Stanów Zjednoczonych, Meksyku, Kanady i Libanu³¹.

Najlepsze rynki eksportowe dla tradycyjnych firm w Polsce, a najlepsze rynki eksportowe eBay

Top 10 rynków eksportowych dla tradycyjnych firm

1. Niemcy	6. Holandia
2. Czechy	7. Rosja
3. Francja	8. Szwecja
4. Wielka Brytania	9. Stany Zjednoczone
5. Włochy	10. Słowacja

Top 10 rynków eksportowych dla małych firm eBay

1. Niemcy	6. Austria
2. Francja	7. Hiszpania
3. Wielka Brytania	8. Szwajcaria
4. Stany Zjednoczone	9. Australia
5. Włochy	10. Kanada

Uwaga: Rynki eksportowe dla małych firm na eBay wyróżnione pogrubioną czcionką to rynki, które nie znajdują się w pierwszej dziesiątce tradycyjnych firm.

Największe pozaunijne rynki eksportowe dla małych firm eBay w Polsce

1. Stany Zjednoczone
2. Szwajcaria
3. Meksyk
4. Kanda
5. Liban

Znaczący wzrost liczby nowych przedsiębiorstw wspiera żywotność gospodarki

OECD stwierdziła, że “narodziny nowych przedsiębiorstw są kluczowym wskaźnikiem dynamiki biznesowej” i promują konkurencyjność całej populacji przedsiębiorstw poprzez stymulowanie wydajności i innowacji³². Co więcej, nowe firmy zostały opisane jako “agenci zmian w gospodarce”, a “nawet niewielkie innowacje i niewielkie różnice we wzroście stanowią wiele, gdy pomnoży się je przez liczbę zaangażowanych firm”³³. Rynek ecommerce, który zapewnia równe szanse, wywołuje taki efekt poprzez masowe ułatwianie wejścia na rynek i uczestnictwa w nim. W niniejszym raporcie klasyfikujemy małą firmę eBay jako “Nowicjusza”, gdy sprzedawca uzyskał status małej firmy w 2022 r. i sprzedawał w serwisie eBay przez cztery lata lub krócej. Aż 37 procent polskich małych firm eBay było nowicjuszami.

Podsumowanie

eBay wyrównuje szanse na sukces eksportowy i pomaga polskim MŚP, które są coraz bardziej biegłe w technologii cyfrowej, odnieść sukces na arenie międzynarodowej. Platformy marketplace mają kluczowe znaczenie dla polskiego ekosystemu ecommerce, i nawet najmniejsze firmy zdają sobie sprawę, że działanie na wielu platformach może zwiększyć ich możliwości rozwoju i zmniejszyć ryzyko poprzez dywersyfikację. Wartość eBay jako platformy wspierającej wzrost i dywersyfikację eksportu jest niezaprzeczalna. Każda mała firma eBay w Polsce jest eksporterem, wiele z nich każdego roku prowadzi sprzedaż na dziesiątkach cennych rynków. Łącznie wyeksportowały one towary na 207 rynków, co stanowi globalny zasięg przekraczający wyniki większości największych międzynarodowych korporacji. Wreszcie, aż połowa z 10 największych rynków eksportowych na eBay to kraje inne niż tradycyjne najważniejsze rynki eksportowe Polski, co pokazuje, jak platforma eBay otwiera możliwości dla małych i średnich przedsiębiorstw, promuje dywersyfikację eksportu i odporność polskiej gospodarki jako całości.

- 1 Obejmuje kraje i terytoria.
- 2 2022 kurs wymiany
- 3 Polish Ministry of Economic Development and Technology (10/12/2023) "E-commerce in Poland." Dostępne na: <https://www.trade.gov.pl/en/news/e-commerce-in-poland/>.
- 4 United States International Trade Administration (03/29/2023) "Poland ICT Country ranks far behind other EU States in digitization." Dostępne na: <https://www.trade.gov/market-intelligence/poland-ict-country-ranks-far-behind-other-eu-states-digitization>.
- 5 McKinsey & Company in cooperation with Forbes Polska (2016) "Digital Poland - Capturing the opportunity to join leading global economies." Dostępne na: <https://www.mckinsey.com/~/media/McKinsey/Business%20Functions/McKinsey%20Digital/Our%20Insights/Digital%20Poland/Digital%20Poland.ashx>.
- 6 Snazyk, Tomasz (2020) "Country Guide: Poland - Startup Ecosystem Summary." Startup Universal. Dostępne na: <https://startupuniversal.com/country/poland/>.
- 7 Polish Ministry of Economic Development and Technology (10/12/2023) "E-commerce in Poland." Dostępne na: <https://www.trade.gov.pl/en/news/e-commerce-in-poland/>.
- 8 McKinsey & Company in cooperation with Forbes Polska (2016) "Digital Poland - Capturing the opportunity to join leading global economies." Dostępne na: <https://www.mckinsey.com/~/media/McKinsey/Business%20Functions/McKinsey%20Digital/Our%20Insights/Digital%20Poland/Digital%20Poland.ashx>.
- 9 Strategy& Part of the PWC Network (2022) "Development prospects for the e-commerce market in Poland in 2018-2027." Dostępne na: <https://www.strategyand.pwc.com/pl/en/publications/2022/development-prospects-for-the-e-commerce-market-in-poland-in-2018-2027.html>.
- 10 Ibid.
- 11 Ibid.
- 12 Canadian SME (10/12/2023) "5 Reasons To Use An Online Marketplace For Small Business." Dostępne na: <https://canadiansme.ca/5-reasons-to-use-an-online-marketplace-for-small-business/>.
- 13 Biblioteka OECD (2020) "Financing SMEs and Entrepreneurs 2020: An OECD Scoreboard. 36: Poland." Dostępne na: https://www.oecd-ilibrary.org/finance-and-investment/financing-smes-and-entrepreneurs-2020_061fe03d-en.
- 14 Dane eBay odzwierciedlają udział 2022 małych firm eBay (tych z 9,510 EUR / 10 000 USD lub więcej sprzedaży w serwisie eBay) w Polsce, które eksportowały w danym roku.
- 15 Źródło dla całkowitej liczby przedsiębiorstw eksportujących: Eurostat Handel według liczby krajów partnerskich i działalności NACE Rev. 2. Dostępne na: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ext_tec04/default/table?lang=en; Źródło dla całkowitej liczby przedsiębiorstw: Eurostat Demografia przedsiębiorstw według formy prawnej i działalności NACE Rev. 2 (w tym przedsiębiorstwa o zerowym zatrudnieniu) - Przemysł, budownictwo i usługi rynkowe (z wyjątkiem administracji publicznej i obrony narodowej; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; działalność organizacji członkowskich). Dostępne na: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/bd_l_form_cus-tom_9861086/default/table. Udział = (całkowita liczba przedsiębiorstw eksportujących) / (całkowita liczba przedsiębiorstw).
- 16 Na przykład, zobacz Roberts, Mark J. i James R. Tybout. "Kierunki w rozwoju: What Makes Exports Boom?" (Washington, D.C.: The World Bank, 1997a); Bernard, Andrew i Joachim Wagner. "Wejście i wyjście z eksportu przez niemieckie firmy". Review of World Economics (Weltwirtschaftliches Archiv), 137 (2001), 105-123; Bernard, Andrew i J. Bradford Jensen. "Entry, Expansion, and Intensity in the U.S. Export Boom, 1987-1992". Review of International Economics, 12 (2004b), 662-675.
- 17 Dane eBay odzwierciedlają średnią liczbę rynków międzynarodowych osiągniętych przez 2022 małe firmy eBay (te z 9,510 EUR / 10 000 USD lub więcej sprzedaży w serwisie eBay) w Polsce, które eksportowały w danym roku.
- 18 Średnia liczba międzynarodowych rynków docelowych osiągniętych przez eksporterów = ((liczba przedsiębiorstw, które prowadzą wymianę handlową z 1 państwem)*1 + (liczba przedsiębiorstw, które prowadzą wymianę handlową z 2 państwami)*2 + (liczba przedsiębiorstw, które prowadzą wymianę handlową z 3 do 5 państwami)*4 + (liczba przedsiębiorstw, które prowadzą wymianę handlową z 6 do 9 państwami)*7.5 + (liczba przedsiębiorstw, które prowadzą wymianę handlową z 10-14 krajami)*12 + (liczba przedsiębiorstw, które prowadzą wymianę handlową z 15-19 krajami)*17 + (liczba przedsiębiorstw, które prowadzą wymianę handlową z 20 lub więcej krajami)*25) / ((liczba przedsiębiorstw, które prowadzą wymianę handlową z 1 krajem) + (liczba przedsiębiorstw, które prowadzą wymianę handlową z 2 krajami) + (liczba przedsiębiorstw, które prowadzą wymianę handlową z 3-5 krajami) + (liczba przedsiębiorstw, które prowadzą wymianę handlową z 6 do 9 krajami) + (liczba przedsiębiorstw, które prowadzą wymianę handlową z 10 do 14 krajami) + (liczba przedsiębiorstw, które prowadzą wymianę handlową z 15 do 19 krajami) + (liczba przedsiębiorstw, które prowadzą wymianę handlową z 20 lub więcej krajami)). 20 lub więcej krajami)). Źródło dla (i) liczby przedsiębiorstw, które prowadzą wymianę handlową z 1 krajem; (ii) liczby przedsiębiorstw, które prowadzą wymianę handlową z 2 krajami; (iii) liczby przedsiębiorstw, które prowadzą wymianę handlową z 3 do 5 krajami; (iv) liczby przedsiębiorstw, które prowadzą wymianę handlową z 6 do 9 krajami; (v) liczby przedsiębiorstw, które prowadzą wymianę handlową z 10 do 14 krajami; (vi) liczby przedsiębiorstw, które prowadzą wymianę handlową z 15 do 19 krajami; (vii) liczby przedsiębiorstw, które prowadzą wymianę handlową z 20 lub więcej krajami, przy użyciu najnowszych dostępnych danych krajowych: Dane OECD dotyczące handlu według charakterystyki przedsiębiorstwa (TEC): Zestaw danych IV - TEC według liczby krajów partnerskich. Dostępne na: https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=TEC4_REV4.
- 19 Dane eBay odzwierciedlają udział eksportujących w 2022 r. małych firm eBay (tych z 9,510 EUR / 10 000 USD lub więcej sprzedaży w serwisie eBay) w Polsce, które eksportowały na 10 lub więcej rynków międzynarodowych w danym roku.
- 20 Na potrzeby tej analizy sprzedaż została skierowana do nabywców na jednym z sześciu kontynentów: Ameryka Północna, Ameryka Południowa, Europa, Azja, Afryka i Australia. Gdy mała firma eBay eksportowała do nabywcy w kraju na danym kontynencie, była uznawana za eksportera na ten kontynent. Dodatkowo, gdy sprzedaż eksportowa jest dokonywana do kraju na tym samym kontynencie co sprzedawca, sprzedaż ta jest liczona jako eksport na ten kontynent. (np. sprzedaż od polskiego sprzedawcy eBay do kupującego w Hiszpanii jest eksportem na rynek europejski).
- 21 Dane eBay odzwierciedlają udział eksportujących w 2022 r. małych firm eBay (tych z roczną sprzedażą na eBay w wysokości 9 510 EUR / 10 000 USD lub więcej) w Polsce, które eksportowały na cztery lub więcej kontynentów w danym roku.
- 22 Dane eBay odzwierciedlają całkowitą liczbę różnych rynków międzynarodowych (krajów i terytoriów), do których łącznie dotarły 2022 małe firmy eBay (te z roczną sprzedażą na eBay w wysokości 9 510 EUR / 10 000 USD lub więcej) w Polsce, które eksportowały w tym roku.
- 23 Zobacz: Heineken (05/30/2024) "Our Global Presence." Dostępne na: <https://www.theheinekencompany.com/our-global-presence>; Alonso, Tefi (11/25/2022) "How Diageo Became One Of The World's Largest Alcohol Producers." Strategy Factory by Cascade. Dostępne na: <https://www.cascade.app/strategy-factory/studies/diageo-strategy-study>; Nike, Inc. (05/30/2024) "We are Global." Dostępne na: https://media.corporate-ir.net/media_files/IROL/10/100529/nike-gs09/global.html; Volkswagen Group (October 2022) "Green Finance Framework." Dostępne na: <https://www.volkswagen-group.com/en/publications/corporate/volkswagen-group-green-finance-framework-2022-2112>; and Interbrand (05/30/2024) "L'Oreal." Dostępne na: <https://interbrand.com/best-global-brands/loreal/>.

- ²⁴ Lim, Jamilah (12/15/2021) "Asia Pacific's Golden Age in Cross Border e-Commerce Has Begun: Here Are the Opportunities." Dostępne na: <https://techwireasia.com/2021/12/asia-pacifics-reaching-the-pinnacle-in-cross-border-trade/>.
- ²⁵ Trade Commissioner Service, Government of Canada (11/17/2023) "Spotlight on Market Diversification." Dostępne na: https://www.tradecommissioner.gc.ca/guides/spotlight-pleins_feux/spotlight-diversification-pleins-feux-diversification.aspx?lang=eng.
- ²⁶ Schigliński, Vitaly (06/08/2016) "Dangerous Dependence on One Supplier."*instinctools. Dostępne na: <https://www.instinctools.com/blog/dangerous-dependence-on-one-supplier/>.
- ²⁷ OECD, WTO (2019) "Aid for Trade at a Glance 2019: Economic Diversification and Empowerment." See Chapter 5. Economic Diversification: Lessons from Practice. Dostępne na: https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/aid4trade19_chap5_e.pdf.
- ²⁸ McIntyre, A.; Xin Li, M.; Wang, K. and H. Yun (04/11/2018) "Economic Benefits of Export Diversification in Small States." International Monetary Fund Working Paper No. 2018/086. Dostępne na: <https://www.imf.org/en/Publications/WP/Issues/2018/04/11/Economic-Benefits-of-Export-Diversification-in-Small-States-45795>.
- ²⁹ GlobalEdge (2024) "Global Insights." Dostępne na: <https://globaledge.msu.edu/>. Uwaga: Jest to portal stworzony przez International Business Center i Eli Broad College of Business na Michigan State University.
- ³⁰ Dane eBay odzwierciedlają 10 najlepszych rynków eksportowych (krajów i terytoriów) (na podstawie sprzedaży) dla 2022 małych firm eBay (tych z roczną sprzedażą na eBay w wysokości 9 510 EUR / 10 000 USD lub więcej) w Polsce, które eksportowały w tym roku.
- ³¹ Dane eBay odzwierciedlają 5 największych pozaunijnych rynków eksportowych (krajów i terytoriów) (w oparciu o bezwzględny wzrost sprzedaży w latach 2018-2022) dla małych firm eBay (tych, których roczna sprzedaż na rynku eBay wynosi 9 510 EUR / 10 000 USD lub więcej) w Polsce, które eksportowały w tych latach.
- ³² OECD (08/05/2015) "Entrepreneurship at a Glance 2015." OECD Publishing, Paris. Dostępne na: http://dx.doi.org/10.1787/entrepreneur_aag-2015-en.
- ³³ OECD (05/20/2010) "SMEs, Entrepreneurship and Innovation." 2010. OECD Publishing, Paris. Dostępne na: https://www.oecd.org/en/publications/smes-entrepreneurship-and-innovation_9789264080355-en.html.

Zapraszamy do śledzenia nas na tych kanałach

 /ebaymainstreet

 ebaypolicy.eu

 @ebaymainstreet

 ebaymainstreet.com

 @ebaymainstreet